

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №4 (2 год.)

Основи теорії виробництва

I. Питання для обговорення

1. Форми організації підприємств, їх переваги та недоліки.
2. Загальний продукт фірми.
3. Середній продукт фірми.
4. Граничний продукт.
5. Стадії виробництва.

II. Практична частина

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

I. Чи вірні наступні твердження ?

1. Виробнича функція визначає будь-який обсяг випуску для певних комбінацій ресурсів.
2. Усі технологічно ефективні способи виробництва є економічно ефективними.
3. Мікроекономіка розглядає всі витрати як альтернативні.
4. Виробничі фактори фірми включають працю, машини, будинки, сировину, електроенергію й інші товари і послуги, необхідні для виробництва товару.
5. Теорія факторів виробництва виходить з того, що кожен фактор має власну продуктивність і створює відповідну частку продукту, отже, і доходу його власника.
6. Зі зміною цін ресурсів економічно ефективний спосіб виробництва може стати неефективним.
7. Граничний продукт розраховується як співвідношення сукупного продукту до обсягу виробництва.

II. Оберіть правильну відповідь

1. При зростанні обсягів виробництва ізокванта зсувається:

- A. Вгору праворуч.
- B. Вниз праворуч.
- B. Вгору ліворуч.
- Г. Вниз ліворуч.

3. Ізокванта ілюструє:

- A. Криву загального обсягу продукту.
- B. Виробничу функцію.
- B. Різні обсяги продукту, які можна виробити при заданих кількостях ресурсів.
- Г. Криву середнього продукту.
- Д. Суму змінних витрат.

4. Мікроекономіка розглядає процес виробництва як:

- A. Процес створення благ, які відповідають потребам споживача.
- B. Процес перетворення потоку ресурсів у вихідний потік товарів і послуг.
- B. Процес створення вартості.
- Г. Процес створення нової вартості.

5. Виробнича функція показує:

- A. Витрати, які забезпечують той чи інший обсяг випуску.
- B. Найбільш вигідний для фірми обсяг випуску при даних цінах ресурсів.
- B. Максимальну кількість продукту, яку можна одержати, використовуючи різні комбінації заданих ресурсів.
- Г. Мінімальну кількість продукції, яку можна одержати, використовуючи певну кількість ресурсів.

6. Технологічна ефективність - це:

- А. Найкращий засіб зниження виробничих витрат.
- Б. Використання ефективної технології.
- В. Поєднання мінімального обсягу виробничих ресурсів для виробництва заданого обсягу продукції.
- Г. Здатність технології використовувати наявні ресурси.

7. *Яке з наступних тверджень правильне:*

- А. Середній продукт продовжує зростати до того часу, поки збільшується граничний продукт.
- Б. Середній продукт досягає максимального рівня до того часу, поки загальний продукт стає максимальним.
- В. Загальний продукт досягає максимального рівня до того, коли граничний продукт дорівнює нулю.
- Г. Граничний продукт дорівнює середньому продукту при максимальному рівні середнього продукту.
- Д. Загальний продукт знижується, якщо граничний продукт нижче за нуль.

8. *Метою виробника є:*

- А. Максимізація задоволення сукупних потреб у товарах і послугах.
- Б. Максимізація економічного прибутку.
- В. Максимізація мінімального прибутку.
- Г. Максимізація бухгалтерського прибутку.

9. *Підприємства, які оперативніше реагують на зміни кон'юнктури ринку і є більш пристосованими до зміни умов на ринку, називають:*

- А. Середніми.
- Б. Малими.
- В. Великими.
- Г. Правильної відповіді немає.

10. *Підприємство - це:*

- А. Діяльність громадян, спрямована на задоволення власних потреб.
- Б. Самостійний суб'єкт, створений для виробництва товарів та надання послуг з метою усунення дефіциту на ринку.
- В. Діяльність, об'єднання громадян, спрямована на максимізацію суспільної корисності.
- Г. Самостійний суб'єкт, створений для виробництва товарів та надання послуг з метою отримання прибутку та задоволення потреб споживачів.

11. *Взаємозв'язок між усіма можливими варіантами сполучень факторів виробництва і обсягів продукції, що випускається, виражається за допомогою:*

- А. Кривої виробничих можливостей
- Б. Кривої загального обсягу випуску продукту;
- В. Виробничої функції;
- Г. Еластичності пропозиції;
- Д. Кривої загальних витрат.

12. *Виробнича функція може бути описана:*

- А. Рівняннями: $Q = f(L)$ або $Q = f(L, K)$;
- Б. Кривою сукупного продукту змінного фактору;
- В. ізоквантою;
- Г. всі відповіді правильні.

13. *Будь-яка точка, що знаходиться на ізокванті, означає:*

- А. Кількість виробленого продукту;
- Б. обсяг продукту в грошовому виразі;

- В. комбінацію фізичних обсягів ресурсів, що забезпечує певний рівень виробництва;
- Г. суму витрат;
- Д. Суму змінних витрат.

14. Фірма максимізує обсяг виробництва за певного рівня витрат у точці дотику:

- А. ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
- Б. ізокости та найвижчої з можливих ізоквант;
- В. ізоквати та найнижчої з можливих ізокост;
- Г. ізокванти та найвижчої з можливих ізокост.

III. Встановіть відповідність у вигляді комбінації цифр і букв

1.

- А. Незмінний ефект масштабу виробництва.
- Б. Віддача від масштабу.
- В. Від'ємний ефект масштабу виробництва.
- Г. Додатний ефект масштабу

1. Зміна обсягу виробництва продукції при пропорційній зміні обсягів ресурсів.
2. Віддача, що спостерігається у випадку, якщо при пропорційному збільшенні обсягу ресурсів у n - разів обсяг випуску збільшується менше, ніж у n - разів.
3. Ситуація, за якої обсяг виробництва фірми зростає скоріше, ніж використані ресурси.
4. Ситуація, за якої зростання обсягу виробництва у фірми не відповідає збільшенню витрат ресурсів.
5. Залежність між кількістю використаних ресурсів і максимальноможливим випуском продукції.

2.

- А. Ізокванта.
- Б. Ізокоста.
- В. Ізокліналь.
- Г. Карта ізоквант.

1. Лінія, що графічно відображає безліч усіх комбінацій ресурсів, які могли би бути придбані фірмою за фіксовану суму грошових видатків.
2. Лінія зростання, для якої гранична норма технологічного заміщення за будь-якого обсягу випуску, постійна.
3. Лінія однакового випуску, кожна точка якої відображає множину мінімально необхідної комбінації ресурсів для виробництва певного обсягу продукції.
4. Набір ізоквант, кожна з яких відображає максимально можливий обсяг випуску при різних комбінаціях ресурсів; є альтернативним способом описання виробничої функції.
5. Лінія, що з'єднує бажання та можливості виробника.

IV. Виберіть літеру, яка відповідає правильному варіанту відповіді

1. А Б В Г

А (якщо правильне тільки 1); Б (якщо правильне тільки 1 і 2); В (якщо правильне тільки 2 і 3); Г (якщо правильні всі варіанти)

Виробнича функція відображає:

1. Функціональну залежність між технологією виробництва та обсягом випуску.
2. Множину технологічно ефективних способів виробництва.
3. Величину максимального випуску для кожної специфічної комбінації ресурсів.

V. Заповніть пропуски у визначеннях необхідними словами

1. Виробнича функція - це залежність максимального _____ виробництва від _____ факторів _____ .

Задачі

Задача 1. Фірма платить 200 тис. грн. вдень за оренду обладнання та 100 тис. грн. заробітної плати. При цьому вона використовує таку кількість праці і капіталу, що їхні граничні продукти відповідно дорівнюють 1 і 0,5.

Чи використовує фірма оптимальне поєднання чинників виробництва з погляду максимізації прибутку?

Задача 2. Підрахуйте середній і граничний продукт фірми, якщо відомі наступні дані:

L, люд.-год.	TP, одиниць
1	30
2	70
3	100
4	120
5	130